

Vergaderjaar 1998–1999

26 200 VII

Vaststelling van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (VII) voor het jaar 1999

Nr. 48²

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 24 november 1998

De laatste tijd is de belangstelling voor het thema toezicht gegroeid. Dit blijkt onder andere uit een aantal rapporten met betrekking tot dit onderwerp, zoals bijvoorbeeld het MDW-rapport «Zicht op toezicht» en het rapport «Toezicht op uitvoering van publieke taken» van de Algemene Rekenkamer.

Door deze groeiende aandacht ontstond er in het vorige kabinet de behoefte aan een beschrijving van een algemeen kader voor overheidstoezicht op uitvoerende organen en instanties en aan een verheldering van de relatie tussen toezicht en de ministeriële verantwoordelijkheid. Ook de Tweede Kamer heeft in het Algemeen Overleg over het rapport «Zicht op toezicht» (14 april 1998) gevraagd om een kabinetsvisie met betrekking tot dit onderwerp. Tenslotte is in het regeerakkoord van dit kabinet afgesproken te komen tot een kaderstellende visie ten aanzien van toezicht op overheidstaken die op enige afstand of door de markt worden uitgevoerd.

Het onderhavige rapport «De ministeriële verantwoordelijkheid ondersteund» van de ambtelijke commissie onder voorzitterschap van dhr. drs. J. W. Holtslag (Directeur-Generaal Openbaar Bestuur van mijn departement)¹ geeft een belangrijke aanzet voor een kaderstellende visie. De commissie heeft zich mede gebaseerd op onder andere de hiervoor reeds genoemde rapporten en deze geplaatst in het kader van de ministeriële verantwoordelijkheid en toezicht.

De titel van het rapport geeft de kern van het rapport weer, namelijk hoe komt men tot toezichtsarrangementen die de ministeriële verantwoordelijkheid kunnen ondersteunen.

De commissie is met name ingegaan op de situaties waarin de uitvoering, het toezicht dan wel beide op afstand zijn geplaatst. Met andere woorden: situaties waarin de ministeriële verantwoordelijkheid is beperkt.

¹ Ter inzage gelegd bij de afdeling Parlementaire Documentatie.

² Eerder abusievelijk gedrukt onder 24 036, nr. 112.

De commissie stelt in de eerste plaats vast dat de bestuurlijke verhoudingen (dit is de verdeling van bevoegdheden en verantwoordelijkheden over bestuursorganen) binnen een bepaalde beleidssector helder dienen te zijn om te kunnen komen tot toezichtsarrangementen die de ministeriële verantwoordelijkheid kunnen ondersteunen. Met de commissie ben ik van mening dat toezicht alleen weeffouten in bevoegdhedenverdeling in beleidssectoren niet kan verhelpen.

In de tweede plaats moeten toezichtsarrangementen passen binnen en aansluiten op de bestuurlijke verhoudingen in een bepaalde beleidssector. Ten einde te komen tot dergelijke toezichtsarrangementen, geeft de commissie een checklist. Deze checklist is een leidraad aan de hand waarvan een toezichtsarrangement in de context van de sturingsvisie in een beleidssector beschreven kan worden. Een dergelijke systematische beschrijving stelt het kabinet en het parlement beter in staat het toezichtsarrangement op zijn merites te beoordelen.

Voorts leid ik uit het rapport en het extern onderzoek waarop het rapport mede gebaseerd is, af dat er geen problemen en structurele bedreigingen rond de toezichtfunctie zijn, die een rijksbrede doorlichting rechtvaardigen. Wel zie ik goede mogelijkheden om via de toepassing van de aanbevolen checklist de bestuurlijke transparantie te vergroten, de politieke aansturing te verbeteren en de kwaliteit van het functioneren van de overheid te verhogen. Daarom stel ik mij voor om in de komende kabinetsperiode aan de hand van de checklist een zelfevaluatie op initiatief van de departementen uit te laten voeren, gericht op de toezichtfunctie en op de bruikbaarheid van de checklist. Nadat ervaring met de checklist is opgedaan, wordt bezien of de checklist kan worden opgenomen in de Aanwijzingen voor de regelgeving.

Ook kan ik mij vinden in de aanbeveling van de commissie om – interdepartementaal – structureel aandacht te besteden aan toezicht, dit ook in navolging van de aanbeveling van de Algemene Rekenkamer in zijn, hiervoor reeds genoemde, rapport «Toezicht op uitvoering van publieke taken».

Tenslotte ben ik met de commissie van mening dat er een nadere uitwerking van de Europese dimensie van toezicht wenselijk is. Binnenkort zal ik de Interdepartementale Commissie Europees Recht verzoeken een notitie op te stellen waarin wordt nagegaan welke eisen Europese regelgeving aan nationaal toezicht stelt.

Met mijn collega's zal ik de komende maanden overleg voeren over de wijze waarop we de aanbevelingen uit het onderhavige rapport zullen implementeren. Ik zal u daarover binnenkort nader informeren.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
A. Peper